

[Ninn-Hansen.]

ungdommens uddannelsesfond anført, at der er et behov, som de studerende selv har gjort op til 25¼ mill. kr. I en skrivelse, som udvalget har modtaget fra udvalget vedrørende de studerendes og videnskabsmændenes økonomiske vilkår, en skrivelse af 3. marts 1960, står der — jeg anmoder om tilladelse til at citere —:

„Man må i denne forbindelse advare mod at lægge afgørende vægt på den af bestyrelsen for ungdommens uddannelsesfond på grundlag af de fra stipendienævnene modtagne oplysninger foretagne opgørelse af det samlede understøttelsesbehov til 25¼ mill. kr. Oplysningerne fra de enkelte stipendienævne er opgjort på noget forskellig måde, men i hovedsagen er der kun tale om en sammentælling af de i samtlige ansøgninger ansøgte beløb.“

Jeg går ud fra, at den højtærede undervisningsminister heller ikke selv mener, at det kan være en tilstrækkelig baggrund for et forslag, en henvisning til et behov på 25¼ mill. kr., at man kun tæller ansøgningstillene sammen uden at vide, hvor mange af disse ansøgninger der har været berettiget.

Den højtærede undervisningsminister har endvidere som begrundelse nævnt, at der er sket en stigning i antallet af studerende, og at der også er sket en prisstigning. Med hensyn til antallet af studerende er det jo et spørgsmål, om ikke man er kommet for langt ud i støtteforanstaltninger. Når man ser den liste igennem, der er optrykt i lovforslaget, og ser, at der gives såvel stipendier som lån til skolen for beskæftigelsesterapeuter, lægesekretærskolen, hospitalslaboranter, kursus for småbørnspædagoger, børnehaveseminarier og seminarier for fritidspædagoger, må man stille sig selv det spørgsmål, om det kan være rimeligt at give legatstøtte og lånestøtte til så kortvarige uddannelsesformer, som der her er tale om. Jeg synes, den højtærede undervisningsminister burde give os lejlighed til at bedømme, om det er rimeligt at opretholde støtte til alle de grene, der her er nævnt.

Hvis man går med til et forslag, der betyder en yderligere udvidelse af legaterne ud over, hvad prisstigninger og de studerendes antal tilsiger, mener jeg, der er en fare for, at man er i færd med at opbygge

en ordning, som alt for stærkt minder om studenterlønsordningen, hvorefter staten forpligter sig til at støtte alle, der søger uddannelse; for jo flere, der modtager legater, jo vanskeligere bliver det for de andre at forstå, at de skal yde noget selv, yde det ved deres erhvervsarbejde og ved at forpligte sig til at tilbagebetale et lån. Det vil også være vanskeligt for forældrene at forstå, hvorfor de skal yde støtte til deres børns uddannelse, når så mange flere af de andre får tilskud fra staten.

En studenterlønsordning vil jo i sin fulde konsekvens blive uhyre kostbar, og hvad vil de andre samfundsgrupper sige? Jeg erindrer — og det gør den højtærede undervisningsminister sikkert også — at det, da vi for nylig havde debatten om aftenskolerne, fra socialdemokratisk side som begrundelse for, at man ikke kunne tage betaling i aftenskolen, blev anført, at en universitetsuddannelse koster 40 000-50 000 kr. Der blev endda peget på særlig nærliggende eksempler for at vise, at disse penge måske ikke altid er givet ud på den bedste måde. Nu mener jeg ikke, man kan sammenligne disse to ordninger; den ene drejer sig om en uddannelsesform, man må have, den anden drejer sig om støtte til en fritidsforanstaltning, men det bliver i hvert fald ikke bedre, hvis man forhøjer det samlede beløb, det koster at uddanne en studerende på universitet eller andre steder, forøger de 40 000-50 000 kr., der er nævnt, med et eller andet beløb.

Der har altid været legatmidler her i landet. Det mener vi der også fortsat skal være. Nogle af de mere langvarige studier er nødsaget til for de studerendes skyld at have legatmidler, der kan uddeles til disse; men vi er modstandere af alene her at gå tilskudsvejen, når man kan opbygge en mere sund og mere retfærdig ordning. Vi har ønsket en samlet ordning, en ordning, hvorefter man også tager hensyn til dem, der selv yder noget til deres studier, og stiller dem bedre.

Det er anført af det ærede medlem hr. Søgaard, at det, de studerende interesserer sig for, er legatmidlerne. Det fremgår også af deres skrivelser og henvendelser; men det ærede medlem hr. Søgaard ved dog, at når der blev nedsat et udvalg til at undersøge de studerendes beskæftning, skete det